

THE BURNING MAN

Eenstadvolcontrasten

Het langste gedicht, omgekeerde hoofdmassages, naaktwandelen voor beginners en honderden andere workshops.

5u15 ... zand en stof ... bergen rondom mij ... de eerste zonnestralen verschijnen aan de horizon ... zand en stof ... achter mij klinkt muziek vanuit de verte ... ik voel me verbonden met de natuur ... weeral een tijdloos moment ... zand en stof ... een groepje van drie vampieren snorren voorbij op hun rijdende bank ... ik kijk even om terwijl een stofwolk achter hun aandwarrelt, glimlach en focus me opnieuw op de zonsopgang ... dit is genieten ... zand en stof ...

Bovenstaande beschrijving lijkt op het eerste zicht wellicht geschreven door iemand die een aantal glaasjes teveel op heeft. Ik bevind me echter op Burning Man in het midden van de Nevadawoestijn in Amerika. Gedurende één week per jaar ontstaat hier een gemeenschap van tienduizenden mensen: Black Rock City. Op de vraag 'Wat is de Burning Man eigenlijk?' wil ik graag antwoorden met de eerste regel van de Burning Man website.

"Trying to explain what Burning Man is to someone who has never been to the event is a bit like trying to explain what a particular color looks like to someone who is blind."

Ik neem u graag mee op reis om een impressie van deze hallucinante stad weer te geven.

KORTE GESCHIEDENIS

In 1986 bouwen twee vrienden een houten man en steken deze man op een strand in brand. Een tiental mensen verzamelt rond het standbeeld en juicht. Het Burning Man event is geboren. Eénentwintig jaar later is het event uitgegroeid tot een groot kunstfestival van een volledige week in de Nevadawoestijn waar meer dan 50.000 mensen verzamelen om deel uit te maken van Black Rock City.

DE ORGANISCHE STAD

Het is interessant om te zien hoe de stad organisch groeit. Dagelijks palmen nieuwe wagens, mobilhomes, tenten en kampplaatsen een stukje van de ooit verlaten Black Rock Desert in. Elke dag verandert de stad haar gedaante. De stad is georganiseerd volgens 2/3 van een klok waarbij de bevolking 'gehuisvest' is tussen 2 en 10 uur. Als u van de ene kant van de stad naar de andere kant wilt gaan dan heeft u toch zo'n tien kilometer voor de boeg dus een fiets is aangeraden. De fiets is – naast de praalwagens – trouwens het enige vervoermiddel waarmee u mag rondrijden in Black Rock City.

Black Rock City is een echte metropool en beschikt over een eigen postcode voor een week, een radiostation, nieuwsblad, postkantoor, luchthaven, ... En als de stad het zelf niet voorziet dan komen de inwoners met eigen initiatieven om de gemeenschap te ondersteunen.

© HAns Stockmans

BLACK ROCK CITY BOOKMOBILE

“Wat is een stad zonder eigen bibliotheek?”, moeten Rolin en Shyvonne Stutes gedacht hebben toen ze zeven jaar geleden besloten om voor het eerst met hun ‘bookmobile’ naar Burning Man te komen. Rolin, een kwieke vijftiger en liefhebber van oldtimer Chevy bussen, renoveerde een exemplaar uit 1951 en richtte het in als bibliotheek. Om de boekenrekken te vullen, kunnen Rolin en Shyvonne rekenen op afgeschreven boeken van ‘gewone’ bibliotheken, schenkingen van mensen uit Nevada en bezoekers van Burning Man. Het aanbod gaat van kinderboeken over kookboeken tot astrofysica en handleidingen van ‘voorhistorische’ computers als Atari of Commodore 64. De missie van Rolin en Shyvonne is duidelijk: kinderen en volwassenen (opnieuw) laten kennismaken met het plezier van lezen. In hun bibliotheek is dan ook geen plaats voor ingewikkelde huisreglementen. Slechts één regel geldt hier: kies een boek, zet er een BRC Library stempel in en neem het mee. De einddatum van de uitleentermijn op de stempel is ‘indefinitely’, u mag het boek voor altijd houden of omruilen wanneer u ooit terugkomt naar Burning Man. De formule is een duidelijk succes: over de periode van een week moet de inhoud van de bookmobile ongeveer vijf maal hervuld worden.

© HAns Stockmans

50.000 MENSEN VORMEN EEN INTERACTIEVE GEMEENSCHAP

Het gehele event is gebaseerd op een aantal principes waarbinnen de chaos vervolgens lustig zijn gang kan gaan. Eén principe is de nauwe betrokkenheid van de aanwezigen. Eenmaal u bent welkom geheten door de ‘begroeters’ aan de toegangspoort, bent u een Black Rock City inwoner (ook wel ‘burner’ genoemd) en wordt u meegezogen in het enorme groepsgevoel. In contrast met de meeste andere festivals en evenementen, bent u dit keer geen toeschouwer die naar het werk van artiesten of kunstenaars gaat kijken, maar maakt u deel uit van het gehele gebeuren.

GEORGANISEERDE CHAOS OF CHAOTISCHE ORGANISATIE?

In tegenstelling met onze ‘normale’ samenleving waar onder andere vele wetten en regels ervoor zorgen dat er een individuele cultuur ontstaat, zorgt in Black Rock City het gebrek aan structuur voor een zeer sterke verbondenheid. Er zijn geen vaste standplaatsen voor de wagens en mobilhomes; winkels en eet- of drankgelegenheden zijn er niet en geld of andere ruilmiddelen zijn niet aan de orde. De mensen dragen zorg voor elkaar en willen elkaar continu een handje helpen. Er heerst een echte geef-cultuur. Alles wat u teveel hebt of wilt delen, geeft u aan de eerste de beste voorbijganger die interesse heeft. Tijdens een wandeling doorheen de stad wordt u bijna overspoeld door mensen die gratis drank of eten of andere dingen uitdelen samen met een boeiend gesprekje. Het gaat hier echt om geven en niet om ruilen. Men geeft op een onvoorwaardelijke manier. Op een van mijn ‘ontdekkingstochten’ doorheen de stad ben ik uitgenodigd voor een hapje aan een noedels-karretje; heb ik een verfrissend dauw-bad gekregen in een tent en heeft de tequila-politie me een shot tequila als bekeuring gegeven omdat ik te snel fietste.

DE TUBA-MAN

Op een bepaald moment ben ik in gesprek geraakt met een tuba-speler (wiens tuba trouwens in brand stond) en deze persoon bleek David Silverman te zijn, een van de regisseurs van de bekende animatiereeks The Simpsons. Daarnaast heb ik nog diverse personen ontmoet die de Burning Man vanuit hun professionele loopbaan als inspiratieweek beschouwen.

VRIJWILLIGERS IN OVERVLOED

In veel gevallen gaat het om ludieke en leuke interacties met elkaar maar daar beperkt deze verbondenheid met de gemeenschap zich niet. De werking van de gehele stad is gebaseerd op vrijwilligers. Uiteraard is een groot deel van de voorbereiding georganiseerd door het Burning Man Team maar tijdens de Burning Man Week, worden de meeste functies vervuld door vrijwillige stadsbewoners. De functies variëren van begroeters, vuurspuwers, rangers, recyclekamp tot opruimdienst achteraf.

BACK TO BASICS & NATURE

Volledige zelfredzaamheid is een ander principe dat haaks staat op onze huidige samenleving. Het lijkt op het eerste zicht in contrast met het gemeenschapsgevoel, maar de organisatie waarschuwt alle inwoners uitgebreid over het feit dat ieder zelf verantwoordelijk is voor water, drank en beschermende kleding. Eten en vooral water zijn kostbare goederen in de woestijn en verspilling is uit den boze. Tijdens het event is de stad 'geteisterd' door twee grote zandstormen. Op dat moment hebt u echt wel behoefte aan een ski-bril, een doek voor uw mond en beschermde kledij. Vervolgens gaan heel wat bewoners dan toch weer de zandstorm in om het contact met de natuur intens te beleven.

Zo'n zandstorm is slechts een van de elementen waarop de verbondenheid met de natuur naar boven komt. De uitgestrektheid van de woestijn en het ontbreken van de 'normale' levensvormen (zoals platen, bomen, insecten) zorgen ervoor dat u bewuster omgaat met omgeving en het milieu. Het is verbazend om te zien dat zo'n grote gemeenschap zeer milieubewust kan leven. 'Leave no trace' is een ander principe dat zeer goed nageleefd wordt, want u moet uw best doen om een papiertje of sigarettenpeuk te vinden. En als dat uitzonderlijk toch gebeurt, dan zorgt uw verantwoordelijkheidsgevoel ervoor dat u dit opruimt en meeneemt naar uw 'tijdelijke woonplaats' want publieke vuilnisbakken of containers zijn er niet.

TANGO BESO

Temidden van het alomtegenwoordige gedreun van de bassen uit de house/ techno/rave-tempels vindt u ook pareltjes van andere muziek en dans. 'Tango Beso' is een danstent waar u overdag de Argentijnse tango kunt leren om dit 's avonds in de praktijk op de dansvloer te brengen. Gevorderd of niet, één ding heeft iedereen gemeen: uzelf volledig laten gaan in deze passionele dans.

STAD VAN EXTREMEN

Het aanbod van workshops gedurende het festival is onvoorstelbaar. Elke dag kunt u kiezen uit meer dan 200 workshops gaande van het langste gedicht samenstellen, omgekeerde hoofdmassages, organisch tuinieren, een lezing over moderne algebra tot naaktwandelen voor beginners. Er is absoluut voor ieder wat wils.

SPIRITUELE VERBONDENHEID

Tijdens de hele week voelt u de spanning opbouwen naar zaterdagavond – het hoogtepunt van het event – het verbranden van de man. De verbranding staat symbool voor het einde van Black Rock City: het loslaten van alle zorgen en de verbondenheid tussen de burners. De meerderheid van de inwoners verzamelen na de zonsondergang in een grote cirkel rondom the man en u voelt onmiddellijk de speciale sfeer die in de lucht hangt.

Woorden worden uitgewisseld over de persoonlijke hoogtepunten, drankjes worden gedeeld en sommige mensen beginnen spontaan te dansen of te zingen maar op een zeer serene manier. Het lijkt wel alsof een hogere macht een knop heeft omgedraaid waardoor de hele stad op een dieper bewustzijnsniveau terecht is gekomen. Het vuurwerk kondigt de climax aan en een krachtige stilte neemt de macht over van alle Black Rock City inwoners. En dan ... een verrassende explosie ... de man vliegt in brand ... spontane kreten ontstaan en opnieuw stilte ... alleen het knetteren van het vuur ... tien minuten staren 40.000 Black Rock City inwoners naar het beeld dat uiteindelijk in elkaar stort. Gejuich en geroep doorbreken de stilte en een grote rondedans ontstaat. Ik kan mijn tranen niet bedwingen. Wat een ongelooflijke ervaring. Eén ding weet ik zeker ... I'll be back!

Dit verhaal is tot stand gekomen dankzij Hans Stockmans en Cyriel Kortleven. Hans Stockmans is zelfstandig fotograaf en grafisch vormgever met een passie voor het vatten en delen van sfeer & emotie. Hij is steeds op zoek naar nieuwe creatieve impulsen en uitdagingen. Cyriel Kortleven is crewmember van new shoes today. In zijn dagelijks leven begeleidt hij teams en organisaties op vlak van creatieve processen (nieuwe ideeën bedenken, creatieve vaardigheden) en belevingstijd. Info: www.newshoestoday.com/, www.stockmansvision.com/, www.burningman.com/